

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε./Γ.Γ.Δ.Ε.
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΡΧΩΝ &
ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΔΙΠΑΔ)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 23

Αθήνα 31-8-01
Α.Π. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/662

Ταχ. Δ/ση : Σεβαστουπόλεως 1 & Φειδιππίδου
Αμπελόκηποι

ΠΡΟΣ : Τους Αποδέκτες του πίνακα
διανομής

Ταχ. Κωδ. : 115 26 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες : Χρ. Γεωργαλής

Τηλέφωνο : 7710158 - 7707403

FA X : 7710216

e-mail : ested1@otenet.gr

ΘΕΜΑ :	Κοινοποίηση της Υπουργικής Απόφασης "Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου".
ΣΧΕΤ :	Η υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ/οικ/611/24-7-01 Απόφαση ΥΦ. ΠΕΧΩΔΕ.

Σας κοινοποιούμε την παραπάνω απόφαση σύμφωνα με την οποία οι Υπηρεσίες στις οποίες υποβάλλονται Προγράμματα Ποιότητας Έργων (ΠΠΕ) οφείλουν να ακολουθούν τις Οδηγίες και ιδιαίτερα να συμπληρώνουν προσεκτικά το Έντυπο Ελέγχου και Έγκρισης (ΕΕΕ) ώστε το υποβαλλόμενο προς έγκριση ΠΠΕ ν' ανταποκρίνεται στην ουσία των πραγμάτων και όχι μόνο στον τύπο. Στις αριστερές σελίδες του ΕΕΕ παρέχονται υποβοηθητικές επεξηγήσεις των ερωτήσεων, ενώ για τυχόν διευκρινήσεις μπορείτε ν' απευθύνεστε, κατά προτίμηση γραπτά, στη Δ/ση ΔΙΠΑΔ.

Η Απόφαση δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1013 Β/2-8-01 και ισχύει από 2-8-01.

Σ.Α.Τ.Ε.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος Γραμματείας

Δημ. Χατζηνικολάου

Συνημμένα

1. Η Απόφαση υπ' αριθμ.
ΔΙΠΑΔ/οικ/611/24-7-01 ΥΦ. ΠΕΧΩΔΕ

C:\ΓΕΩΡΓΑΛΗΣ\ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ.doc

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1013

2 Αυγούστου 2001

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ/611 (1)
Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ 137Α/1985) Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ2.2.1/23.5.2000 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ" (ΦΕΚ 664Β/24.5.2000).
3. Τις διατάξεις του Π.Δ.81/99 (ΦΕΚ92Α/11.5.99) «Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 428/95 (ΦΕΚ245Α/24.11.95) "Σύσταση της Γενικής Δ/νσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ"».
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 απόφαση "Εξαιρέση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών" (Εγκύκλιος 2/91).
5. Τις διατάξεις του Ν.1418/84 (ΦΕΚ 23Α/29.2.84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1, αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με την ποιότητα των έργων.
6. Τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 (ΦΕΚ223Α/31.12.85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
7. Τις διατάξεις του Π.Δ.334/2000 (ΦΕΚ 279Α/21.12.2000) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε.
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
9. Την εργασία του Συμβούλου ΣΔΕΠ/ΔΕ.
10. Το κείμενο εργασίας "Οδηγίες για την Ποιότητα στα Δημόσια Έργα" που έγινε στα πλαίσια του Έτους Ποιότητας 1998
11. Τις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης του Πιλοτικού Προγράμματος "Επιθεώρηση Τεκμηρίωσης

του ΠΠΕ" του έργου "Εθνική Οδός Αθηνών - Λαμίας, τμήμα από ανισόπεδο Κόμβο Πέτρου Ράλλη μέχρι ανισόπεδο Κόμβο Καβάλας" (Απόφαση του Γεν. Γραμματέα Δ.Ε. με Αρ. Πρωτ. ΔΙΠΑΔ/380/29.6.2000, ορθή επανάληψη 2.11.2000).

12. Την με αρ. ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ/502/13.10.2000 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1265Β/18.10.2000) για την εκπόνηση και εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας στα Δημόσια Έργα.

13. Το Διεθνές Πρότυπο για την Ποιότητα ΕΛΟΤ ISO 10005:2001 (ISO 10005:1995).

Και επειδή:

1. Υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού των διαδικασιών εκτέλεσης των Δημοσίων Έργων.

2. Η σύνταξη Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) θα πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή ώστε να μην έρχεται σε αντιφάσεις με τα συμβατικά τεύχη του εκάστοτε έργου και επομένως απαιτούνται οδηγίες για την σύνταξή του.

3. Δεν υπάρχουν οδηγίες του Κυρίου του Έργου όσον αφορά τον έλεγχο και την έγκριση ενός ΠΠΕ και αυτό το κενό καλύπτουν οι παρακάτω οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής, αποφασίζουμε:

Την έγκριση των παρακάτω οδηγιών υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων:

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ (ΠΠΕ)

1. ΓΕΝΙΚΑ

Τα Προγράμματα Ποιότητας στα τεχνικά έργα αφορούν στην έγκαιρη και προληπτικού χαρακτήρα παρακολούθηση της ποιότητας των έργων.

Οι φορείς που είναι δυνατό να εμπλέκονται σε ένα τεχνικό έργο είναι, ανάλογα με την περίπτωση:

- Κύριος του Έργου
- Φορέας Ανάθεσης
- Διευθύνουσα Υπηρεσία/Επιβλέπων
- Σύμβουλος (-οι) Τεχνικής Υποστήριξης
- Μελετητής (ές)
- Κατασκευαστής (Εταιρεία ή Κοινοπραξία)
- Υπεργολάβος (-οι)
- Προμηθευτής (ές) Υλικών

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς σε ένα τεχνικό έργο θα πρέπει να διαθέτουν την τεχνογνωσία που θα τους δίνει τη δυνατότητα να εκπονούν, να αξιολογούν και να ελέγχουν τα προγράμματα ποιότητας, ο καθένας από τη δική του πλευρά.

Κρίνεται στο σημείο αυτό απαραίτητο να παρατεθεί ο ορισμός για το πρόγραμμα ποιότητας (quality plan) από το πρότυπο ISO 8402: 1994:

Έγγραφο, στο οποίο διατυπώνονται οι ειδικές πρακτικές και τα μέσα για την ποιότητα καθώς και η αλληλουχία των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με ένα συγκεκριμένο προϊόν, έργο ή σύμβαση (παρ. 3.13 του προτύπου)".

Το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) είναι ένα έγγραφο που οριστικοποιείται και συγκεκριμενοποιείται κατά την περίοδο προπαρασκευής των εργασιών. Συντάσσεται από τον ανάδοχο και υποβάλλεται στον Κύριο του Έργου εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της Σύμβασης.

Η σύνταξη ενός κατάλληλου Προγράμματος Ποιότητας για κάθε έργο που εκτελείται και η παρακολούθηση της εφαρμογής του είναι ο καλύτερος δυνατός τρόπος για την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις συμβατικές απαιτήσεις. Κύριος στόχος ενός Προγράμματος Ποιότητας είναι η σωστή οργάνωση του έργου και η κάλυψη των απαιτήσεων που θέτει ο Κύριος του Έργου μέσω της σύμβασης.

Το Πρόγραμμα Ποιότητας θα ενσωματώνει και θα κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών και:

1. θα περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες
2. θα είναι σε πλήρη συμφωνία και θα περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου
3. θα καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου
4. θα καθορίζει τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας (δηλαδή να είναι δυνατή η εκ των υστέρων αναζήτηση όλων των στοιχείων για ένα συγκεκριμένο τμήμα του έργου και η συγκρότηση του μητρώου του έργου).

Κατά τη φάση σύνταξης του ΠΠΕ πρέπει να γίνει συστηματική, σχολαστική και ολοκληρωμένη μελέτη των απαιτήσεων των συμβατικών τευχών, να εντοπιστούν έγκαιρα οι τυχόν ασάφειες στα συμβατικά τεύχη καθώς και πιθανές αντιφάσεις μεταξύ τους, να συζητηθούν μεταξύ του Κυρίου του Έργου και του Αναδόχου και να ληφθούν οριστικές αποφάσεις για τις λεπτομέρειες κατασκευής του έργου, οι οποίες θα αποτυπωθούν επίσης στο ΠΠΕ.

Το ΠΠΕ ενός έργου πρέπει να αναθεωρείται όταν προκύπτουν σημαντικές αλλαγές, ώστε να ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση του έργου (π.χ. τροποποίηση της μελέτης)

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΠΕ

Μία ενδεικτική διάρθρωση των περιεχομένων του ΠΠΕ είναι η ακόλουθη:

ΤΜΗΜΑ Ι

1. Εισαγωγή
  - 1.1 Αντικείμενο του Προγράμματος Ποιότητας
  - 1.2 Πολιτική Ποιότητας για το έργο
  - 1.3 Δομή Προγράμματος Ποιότητας
2. Περιγραφή έργου
  - 2.1 Μέθοδοι κατασκευής

- 2.2 Έλεγχοι και Δοκιμές
- 2.3 Χρονοδιάγραμμα εργασιών
3. Χρησιμοποιούμενοι πόροι
  - 3.1 Ανθρώπινο Δυναμικό
    - 3.1.1 Οργανόγραμμα έργου
    - 3.1.2 Αρμοδιότητες κυρίων στελεχών
    - 3.1.3 Στελέχωση του έργου
  - 3.2 Υλικά και υπηρεσίες
    - 3.2.1 Υλικά
    - 3.2.2 Υπηρεσίες
  - 3.3 Εξοπλισμός
    - 3.3.1 Μηχανολογικός εξοπλισμός (μηχανήματα)
    - 3.3.2 Μετρητικός εξοπλισμός
4. Διαχείριση
  - 4.1 Διαχείριση εγγράφων
    - 4.1.1 Διαχείριση του Προγράμματος Ποιότητας
    - 4.1.2 Κωδικοποίηση εγγράφων - εντύπων
    - 4.1.3 Δελτία ελέγχου και λοιπά έντυπα
    - 4.1.4 Αρχειοθέτηση
  - 4.2 Μη συμμορφώσεις - Διορθωτικές/προληπτικές ενέργειες
  - 4.3 Επιθεωρήσεις
  - 4.4 Ανασκοπήσεις
5. Άλλα θέματα
  - 5.1 Αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων
  - 5.2 Ασφάλεια και Υγεία
  - 5.3 Προστασία περιβάλλοντος
6. Παραπομπές- Αναφορές
  - 6.1 Σχέδια
  - 6.2 Πρότυπα - Κανονισμοί - Τεχνικές Προδιαγραφές
  - 6.3 Σύμβαση με Σύστημα Ποιότητας αναδόχου

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

7. Προγράμματα Ενεργειών

Το λειτουργικό τμήμα του ΠΠΕ αποτελούν τα προγράμματα ενεργειών, κάθε ένα από τα οποία αναφέρεται σε συγκεκριμένο τμήμα ή σε συγκεκριμένη ενότητα του έργου και περιγράφει τις διαδοχικές ενέργειες που απαιτούνται για την κατασκευή του.

Τα προγράμματα ενεργειών περιλαμβάνουν οπωσδήποτε όλους τους ελέγχους και δοκιμές του έργου.

Στα προγράμματα ενεργειών:

- αναλύονται οι φάσεις και οι δραστηριότητες για την κατασκευή κάθε τμήματος (π.χ. εκσκαφή βάθρων) ή λειτουργικής ενότητας (π.χ. κατασκευή άνω διάβασης)
- καθορίζονται τα σημεία στα οποία απαιτείται έγκριση πριν από τη συνέχιση των εργασιών (Σημεία Στάσης για Έγκριση, ΣΣΕ)
- καθορίζονται τα έγγραφα αναφοράς που εφαρμόζονται (π.χ. οδηγίες, προδιαγραφές, πρότυπα, συμβατικές απαιτήσεις)
- περιγράφονται συνοπτικά οι ενέργειες για κάθε φάση και δραστηριότητα (π.χ. οι έλεγχοι που θα γίνουν)
- καθορίζονται τα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν για την καταγραφή των αποτελεσμάτων (π.χ. έντυπα εργαστηριακών δοκιμών, δελτία ελέγχου εργασιών κ.τ.λ.)
- καθορίζονται οι εμπλεκόμενοι σε κάθε φάση και δραστηριότητα φορείς (π.χ. Ανάδοχος, Υπεργολάβος, Κύριος του Έργου, Τρίτος)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα θέματα που περιλαμβάνονται στο ΠΠΕ, ανάλογα με την έκταση και το περιεχόμενό τους, είναι δυνατό είτε να περιέχονται στο ΠΠΕ είτε να επισυνάπτονται σε Παραρτήματα που το συνοδεύουν.

3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΠΕ

Η σύνταξη και η κατ' αρχήν έγκριση του ΠΠΕ γίνεται από τον ανάδοχο μέσω των εσωτερικών του διαδικασιών. Στη συνέχεια το ΠΠΕ υποβάλλεται στην Υπηρεσία για έλεγχο και έγκριση.

Ο έλεγχος και η έγκριση από τις υπηρεσίες του Κυρίου του Έργου πρέπει να καλύψουν με λεπτομέρειες όλα τα θέματα που, σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα περιεχομένων, περιλαμβάνονται στο ΠΠΕ.

Για τη διευκόλυνση και την υποβοήθηση των υπηρεσιών που θα ελέγχουν και θα εγκρίνουν τα ΠΠΕ επισυνάπτεται στις παρούσες οδηγίες ένα υπόδειγμα "Έντυπου ελέγχου και έγκρισης από την Υπηρεσία του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ)", το οποίο θα συμπληρώνεται από τις

υπηρεσίες κατά την εξέταση των ΠΠΕ και θα παραμένει στα αρχεία τους, ενώ παράλληλα θα εγκρίνεται το ΠΠΕ και θα επιστρέφεται στον ανάδοχο για να εφαρμοστεί κατά την εκτέλεση του έργου.

Συνημμένο στις παρούσες οδηγίες: Έντυπο ελέγχου και έγκρισης από την Υπηρεσία του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ).

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2001

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΘΑΝ. ΑΛΕΥΡΑΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

* Για διανομία χώρου δεν έχουν συμπεριληφθεί εδώ τα ακόλουθα έντυπα:

- α) Έντυπο Ελέγχου & Έγκρισης (ΕΕΕ) του ΠΠΕ (17 βελίδες)
- β) «Κατευθυντήριες Οδηγίες ΣΔΕΠ» (56 βελίδες)
- γ) Επισυναπτόμενα στο Έντυπο Ελέγχου & Έγκρισης ΠΠΕ (23 βελίδες)
  - γ1) Σημεία Στάσης για Έγκριση (ΣΣΕ)
  - γ2) Οργανόγραμμα
  - γ3) Σκυροδέτηση
  - γ4) ΦΕΕ Σκυροδέτησης
  - γ5) Οπλισμός
  - γ6) ΦΕΕ Οπλισμού
  - γ7) Μηνιαίος κατάλογος σιδ. οπλισμού

Σ.Α.Τ.Ε.